UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Nvclevs Coppensteinivs Conceptvvm Prædicabilivm In Dominicas Festaqve omnia per Annum

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1624

In Festo S. Barnabæ Apostoli. Hoc est præceptum meum, vt dil. inu. Ioan. 15.

urn:nbn:de:hbz:466:1-51556

Visual Library

pop. Ant. 2. Iustinus in Apol. 2. *Alimentum hoc apud nos appellatur Eucharistia; quod nulli alij participare licitum est: quam veram esse nostram doctrinam credenti, &c. & ita, vt Christus tradidit, viuenti.* 3. S. Cyprianus l. 3. Epistol. 14. Arguit eos, qui admittebant ad Eucharistiam nondum absolutos. *Nondum*, ait, *pœnitentia acta, nondum exhomologesi, nondum manu eis ab Episcopo, & Clero imposita, Eucharistia illis datur. Cum scriptum sit: qui ederit Panem, aut biberit Calicem Domini indigne, reus erit*, &c. Idem toto libro delapsis exemplo ostendit, quam sit pernicioſum cum peccati conscientia communicare. 4. Ambr. l. 6. in 9. Luc. cap. 39. *Vbi & mysterij ordo seruatur; vt prius per remissionem peccatorum vulneribus medicina tribuatur: postea alimonia mensæ cœlestis exuberet.* Idem nec vel Imperatorem Theodosium ad Cõmunionem admisit; nisi acta prius pœnitentia. S. Chrys. cum alibi; tum in Epist. ad Eph. 1. ita: *Cum tali puritate accede semper. Regem vtique non audeas osculari, si os tuum olet grauiter; & Regum cœlorum impudens oscularis anima tua, vitijs olente? &c.* 6. Aug. tract. 26. in Ioan. *Innocentiam ad altare portate.* Rationes affert efficaces *Bellarm. to. 3. l. b. 4. c.* 28. quas sciens prætereo: Simul cœptum de Eucharistiæ Sacrificio, Sacramento, ac Vsu hic.

IN FESTO S. BARNABÆ Apostoli.

Hoc est præceptum meum, vt dil. inu. Ioan. 15.

ZAcharias, *cap.* 4. vidit, *ecce candelabrum aureum totum; & lampas eius super caput ipsius & 7. lucernæ super illud.* Istud S. Barnabas erat, fide & 7. donis Sp. S. illustris.

Nos itaque

I. *De charitate Prælatorum in subditos.*
II. *De eadem prolixius, eiusque modo & gradu.*
III. *De Barnaba Apostolo, Viroque bono.*
IV. *De honoribus diuinis ab eo refutatis.*

PARS I.

De charitate Prælatorum.

I. MAtth. 21. *Diliges D. Deum tuum, &c. hoc est 1. & max. man. Secundum est simile.* &c. 1. Hæc duo sunt luminaria magna, *Gen.* 1. 2. Sunt, *Exod.* 25. Cherub aurei supra propitiatorium, sese contuentes. 3. Sunt, *Exod.* 28. *duæ Catenulæ auri purissimi, sibi inuicem cohærentes*, quibus Pontificis Rationale nectebatur. 4. Sunt Columnæ, queis Salomonæum innitebatur vniuersum. 3. *Reg.* 7. 5. Sunt, *Gen.* 24. Inaures aureæ Rebeccæ datæ *appendentes siclos duos.* Nam *ex hisce 2. præceptis tota lex* Fidei pendet *& Prophetæ.* 6. Sunt sponsæ, *Cant.* 4. duo Vbera, sicut duo hinnuli. 7. Sunt visi ab Isaia. *cap.* 7. duo Titiones ardentes prælongi. 8. Sunt, *Zach.* 4. duo Oliuæ in aureo candelabro fidei. 9. Sunt duo Talenta, *Matth.* 25. seruo data in lucrum ab patrefamilias Deo. *Typi duorũ charit. præceptorum.*

II. Istis præcipue Prælati polsere debent ad subditorum difficultates sufferendas. Sicut Iacob, Gen. 31. *Die noctuque æstu vrebar & gelu, fugiebatque somnus ab oculis meis: oues tuæ & capræ steriles nõ fuerunt; arietes gregis tui non comedi, ego damnum omne reddebam.* Psalm. 99 *Nos autem populus tuus, & oues pascuæ tuæ*: Itaque cum Ioa. 10. *Oues meæ vocem meam audiunt*; par est, debitum præstent & Pastores vigilando, sterilitatem morum bonorum, fidei, &c. cauendo, flagella auertendo, &c. *Prælatorũ propria sit charitas in subditos: 1. pascendo.*

Exemplo SS. Patrum, se murum pro ouibus opponentium. 1. Psalm. 105. *Dixit, vt disperderet eos; si non Moyses electus eius stetisset in confractione, in conspectu eius, vt auerteret iram eius.* Hebræi legunt sic: *stetisset in muri ruina, vt reprimeret impetum eius:* tanquam hostis irati ruentis qua strati sunt muri. 2. Qualis M. Horatius *2. Tuendo.*

Cocles

Cocles Porsenæ exercitum ad pontem Tyberinum solus clypeo sustinuit & repressit.

3. Regẽdos. 2. Moyses, *Num.* 27. visa è monte Abarim terra promissionis, auditaque de mortis suæ instantia; nil de se solicitus; sed de grege, ait: *Prouideat Dominus Deus spirituum omnis carnis hominem, qui sit super multit. hanc, & possit exire & intrare ante eos; ne sit populus Domini sicut oues absque pastore.*

Vt serui pronus in... sunt oran... do. III. Idem ignis curæ in Elia æstuabat, 3. *Reg.* 17. quando pro afflictis ex triennali siccitate, fameque Deum precabatur *ascendens in verticem Carmeli, pronus in terram posuit faciem suam inter genua.* Quo miro inclinationis ritu cœlos inclinauit, aperuitque in pluuiam. Ita serui ad flagra & fustuaria recipienda aptabantur; manibus ad pedes adstrictis, & capite inter genua presso globabantur. Iob. 15. *Terrebit eum tribulatio, & angustia vallabit eum, sicut Regem qui præparatur ad prælium*: alia versio habet; *sicut vir, qui præparatur ad gyrum.* Ita coram Domino se præparauit Elias. Magnus is in populum amor.

...c Apostoli. Maior Apostolorum. 1. Thes. 2. *Facti sumus paruuli in medio vestrum, tanquã si nutrix foueat filios suos: ita desiderantes vos cupide, volebamus tradere non solum Euangelium; sed etiam animas nostras, quoniam charissimi nobis facti estis.* Non sic ad excitandum puerum mortuum, 4. *Reg.* 4. paruulum sese contraxit, vt Apostoli *omnibus omnia facti.* 1. Ioan. 3. *In hoc cognouimus charitatem Dei; quoniam ille animam suam pro nobis posuit: Et nos debemus pro fratribus animas ponere.*

...c Christus.

Typus. Plane sicut, Exo. 12. Agni paschalis carnes absumi esu iubebantur; at ossa relinqui integra: id est, se mactari, torreri, comedi; at homines non confringi: his parci, non sibi. O charitas? Eius imitator strenuus S. Barnabas.

PARS II.

De eadem prolixius, eiusque modo & gradu.

I. PArentibus qua hominum, qua pecorum Deus magnum in proles amorem indidit; ne iis fouendis fatigentur. Tantum eum amorem Plato inter maniæ species adnumerat. 1. Ecce quantus sit: 1. Gen. 49. *Ruben primogenitus meus tu fortitudo mea,* robur quidem domus meæ; sed *& principium doloris mei* es. q. d. simul ac pater, & miser factus sum. 2. Ps. 77. *Percussit omne primogenitum in terra Aegypti, primitias omnis laboris eorum.* Amor tamen quam labor ex liberis est maior. *Parentum mania in liberos.*

3. Menandri apud Epictetum vox est: *Aut oportet viuere solum cælibem; aut natis iam liberis mori parentem: adeo deinceps omnis vita acerba est.* 4. Idem Comicus, *Patrem,* ait, *esse, plurimum habet molestiæ, metusque & curas infinitas.*

5. Democritus, *Non probo,* inquit, *liberorum propagationem, nam in ipsorum possessione multa magnaque inesse video discrimina & molestias plurimas: pauca vero iucunda, eademque tenuia & exilia.* His in remedium Deus amorem indit progenitoribus tantum; vt sit quasi lenis tyrannus: Seneca in Hypp.

------- O nimium potens
Quanto parentes sanguinis vinculo lenes
Natura! Quam te colimus inuiti quoq;?

At, quam natura: acrior est gratia. Hinc Gal. 4. *Filioli mei, quos iterum parturio, donec formetur Christus in vobis.* Quantum pro iis angitur? *Supra modum grauati sumus, supra virtutem; ita vt tæderet etiam nos viuere.* *Maior sic in pastoribus.*

II. Est autem spiritalis filiorum productio, peccatorum conuersio; horum patres sunt Sacramentorum ministri: Ioan. 1. *Dedit eis potestatem filios Dei fieri, his qui. &c. sed ex Deo nati sunt.* *Qui filii spirit. fiat.*

Hi deamandi sunt.

Pro his audi difficultates Patrum : 1. Cor. 4. *Puto, quod Deus nos Apostolos nouissimos ostendit, tanquam morti destinatos ; quoniam spectaculum facti sumus mundo, angelis & hominibus.* Quæ non egere & pertulere ipsi pro Christianis? 1. Tim. 2. *Omnia sustineo propter electos ; vt & ipsi salutem consequantur in Christo Iesu.* 3. Phil. 1. *Quid eligam, ignoro : coarctor vero è duobus : desiderium habens dissolui & esse cum Christo : multo magis melius permanere autem necessarium propter vos.* Ecce Amorem? 4. Neque hic stetit. Rom. 9. *Cupiebam & ego aliquando anathema esse à Christo pro fratribus meis.* Chrysc. hic ait, hisce eum sensibiles tartari cruciatus in caput suum vocare.

Plane fortior, quam mors & infernus, dilectio : ima mutat summis, aspera planat, inuia penetrat, omnia vincit.

Typus.

1. Iacobo sub duro Labano in bis septenni seruitio, Gen. 29. *videbantur illi dies pauci præ amoris magnitudine* in Rachaelem. Aug. q. 88. in Gen. quærit : *Quomodo hoc tam etiam breue tempus longum esse soleat amantibus.* Respondet : *Laborem seruitutis leuem faciebat amor.* Par, quin maior animarum sit amor pastoribus. Hinc tertium Petro : *Petre, amas me?* q.d. amore ipso pasce, vt pater. 2. Talem sibi Moyses esse videbatur : Num. 11. *Cur Domine imposuisti pondus vniuersi populi huius super me? Nunquid ego concepi omnem hanc multit. vel genui eam, vt dicas mihi ; porta eos in sinu tuo, sicut portare solet nutrix infantulum.*

Vi mandati Noui.

III. Hinc toties suis Dominus : *Hoc est præceptum meum, vt diligatis inuicem.* Ioa. 13. *Mandatum nouum do vobis, vt diligatis inuicem sicut dilexi vos.*

Cur Nouũ dicitur.

S. Patres dicunt, dilectionem proximi etiam in Lege veteri præceptum fuisse ; dici tamen iam *Nouum* ; 1. quod plus quã seipsum diligere oporteat pastores animarum. Exemplo Christi, nos plus, quam se diligentis : Phil. 2. *Qui cum in forma Dei esset, non rap. arb. est esse se æq. Deo ; sed semetipsum exinanit : formam serui accipiens.* 2. Vel vt Aug. & Bedæ placet, *Nouum* dici, ob nouos effectus in homine : nam vetere pulso fermento, & farina Aegypti omissa *nouam creaturam efficit.* 3. Vel *Nouum* dicitur, quod nouo cum spiritu nouiter & à Filio sit publicatum : nam Apoc. 21. *Ecce noua facio omnia.* Alij alia de causa Nouum dici opinantur : 4. Maldonatus *Nouum*, id est, *præstantissimum* interpretatur ; more hebræismi : Vt Ps. 95. *Cãtate Domino canticum nouum.* id est, præstantissimum. Isa. 65. *Ego creans cœlum nouum.*

Quanta dilectio.

IV. At quomodo & quantum diligendum? *Sicut dilexi vos* : Rup. li. 11. ait : *quasi dilectio apertius dixisset ; vsque ad mortem diligite inuicem ; quia vsque ad mortem dilexi vos.* Et dilexit nos gratis adhuc filios iræ, in quibus sexcentæ odij causæ inerant : ita & pastores *diligite inimicos vestros, & benefacite his, qui oderunt vos.*

Exemplũ.

1. Quin modum ostendit & gradum dilectionis ; Ioa. 12. *Pater oro, vt sint VNVM : sicut ego & tu Vnum sumus : vt credat mundus, quia tu me misisti.* Hanc vnionem fidelium Tertullianus *summum Reip. Christianæ miraculum* vocat & *symbolum.*

2. Maguam Dominus charitatem ostendit humanitatem assumendo ; maiorem eam, exinanitione moriens : Rom. 5. *Commendat charitatem suam Deus in nobis, quoniam cum adhuc peccatores essemus secundum tempus, Christus pro nobis mortuus est.* Re præstitit, quod verbis Dauid expressit, 2. Reg. 8. *Fili mi Absalon, quis mihi det, vt moriar pro te?* q.d. ita infixus cordi hæsisti, vt iam extinctus, extinguendus & ipse videar.

Typus.

V. In signum talis pastoralis amoris, *Exod.* 28. Pontifex in Rationali ad pectus inscripta XII. tribuum nomina gerebat in oculis.

Eodem

Amor cingulum est.

Eodem significatu visitur Apoca. 1. *Angelus præcinctus ad mamillas Zona aurea.* Aug. & Amb. aiunt, cingulo designari Sanctorum multitudinem. Rupertus, regiam Christi autoritatem, iuxta Psalm. 92. *Dominus regnauit, decorem, &c. & præcinxit se.* Alij rectius Charitatem Christi intelligunt; & mamillas Misericordiæ ac Iustitiæ. 1. Col. 5. *Super omnia charitatem habete, quod est vinculum perfectionis.* En cingulum.

2. Huc aliusit Luc. 12. *Sint lumbi vestri præcincti* cingulo charit.

Typus.

3. Id referebant, *Exod.* 28. catenæ in rationali sibi cohærentes ex auro. Vbi Beda: *Catena ex auro est continentia casta, & non ficta dilectio, Rationali, id est, cordi firmiter affixa. Duæ autem sunt, quia duplex est amor, Dei & proximi.*

Diligatis, sicut dilexi. Bern. serm. 64. in Cant. *Ita ne summus omnium vnus factus est omnium? Quis hoc fecit? Amor dignitatis nescius, dignatione diues, effectu potens, suasu efficax. Quid violentius? Triumphat de Deo amor. Quid tamen tam non violentum? Amor est. Quæ est ista vis, quæso, tam violenta ad victoriam; tam victa ad violentiam?* Diuine! Ideo dicitur Eph. 3. *Charitatem Christi esse supereminentem omni scientia.* Contendite *vt possitis comprehendere cum omnibus sanctis, quæ sit latitudo & long. & subli. & prof. &c.*

PARS III.

De Barnaba Apostolo, Viroque bono.

I. FEruntur ratiunculæ, S. Barnabam non fuisse Apostolum. 1. Quia fuit vnus de LXXII. non de XII. 2. In Euang. nusquam cum his connumeratur. 3. *Matthæi* 19. Sedes XII. memorantur. 4. Tredecim forent Apostoli; contra id Domini: Ioann. 6. *Nonne ego vos XII. elegi?* At legi.

Certum istud, Act. 13. *Segregate mihi Saulum & Barnabam in opus, ad quod assumsi eos:* quibus & manus impositæ, beneque precatis missio decreta est. *Fuit Apostolus.*

Numerus autem sedium XII. certus pro incerto est positus. Nam suæ & aliis sunt sedes: Psalm. 120. *Illic sederunt sedes in iudicio, sedes super domum Dauid.* Apocal. 4. In circuitu eius sedilia XXIV. Cum igitur Apostolus sit idem quod missus: Barnabas missus fuit Apostolus.

II. Dicitur *Vir bonus*: in quo omnia. 1. Qualis *Saul à Deo*, 1. Re. 9. *electus & bonus; & non erat vir de filiis Israel melior illo.* At hic in quam reprobum euasit; 2. Qualis Dauid: cui Achis, 1. Reg. 29. *Viuit Dominus, quia rectus es tu, & bonus in conspectu meo; & non inueni in te quicquam mali.* Moxque idem: *Scio, quia bonus es tu in oculis meis, sicut Angelus Dei.* Rarus talis aulicus! Et tamen breui post: ô mundum! 1. Reg. 29. *Non inueni in te quicquam mali: Sed Satrapis non places. Reuertere ergo, & vade in pace; & non offundas oculos Satraparum Philisthym.* 3. Tob. 7. Raguel ad Tobiam: *Benedictio sit tibi, fili mi, quia boni & optimi viri filius es.* 4. Qualis Onias, 2. Machab. 5. *Oniam, qui fuerat summus Sacerdos, virum bonum & benignum, verecundum visu, modestum moribus, & eloquio decorum, & qui à puero in virtutibus exercitatus sit.*

Fuit Vir bonus à iuuentute.

1. *In etate virili.*

3. *A parentibus.*

4. *Sacerdotis officio.*

5. Qualis, Lucæ 23. *Ecce, vir nomine Ioseph* ab Arimathia, *qui erat decurio; Vir bonus, & iustus.* Mirius, quo rarius, in Mauortio: Talis, Act. 11. *Vir bonus, & Sp. S. plenus* Barnabas.

5. *Bonus etiam inter malos.*

6. Similis illi Matth. 12. *Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bona.* Cui, vt Patrifamilias illi dicitur: Luc. 19. *Euge serue bone, & fidelis.*

6. *Bona benefaciendo.*

7. Nam, Prouerb. 12. *Qui bonus est, hauriet sibi gratiam à Domino.* Quantum non hause-

7. *Bona promerendo.*

hauserit Barnabas, prius Sp. S. repletus quam in Apostolum segregaretur? 1. Eccles. 21. *Homini bono in conspectu suo dedit Deus sapientiam*, mysteriorum, *Scientiam* naturalium, *& Intelligentiam* sui. Quæ tria in S. Barn. eximia. 2. Eccl. 6. *Verbum dulce multiplicat amicos, & mitigat inimicos; & lingua gratiosa in bono homine abundat!* Ista in S. Barn. *Vir Bonus.* 3. Psal. 118. *Bonitatem & Disciplinam, & scientiam doce me.* Didicit S. Barn. *plenus Sp. S.*

Bonus Barnabas, in cuius domo Cœnam vltimam diuinam celebrasse Dominus traditur. 2. Cuius mater eleemosynaria, & Apostolorum hospes extitit: ad cuius domum recta contendit S. Petrus ab Angelo è carcere liberatus. Ita *Baronius. Ann. to.* 1. 3. *Bonus* absolute absque addito vllo *Nisi*; vt teste Hiero: nec Apostoli nævum in eo repererint.

PARS IV.

De honore diuino refutato.

Deus esse creditur.

I. QVæ in eo Bonitas ita eluxit, vt Lacaonij, Act. 14. *Turbæ leuauerint vocem suam, Dij similes facti hominibus descenderunt ad nos*: Barnabam vt Iouem adorare parati: ita *Optimum & Maximum* esse censuerunt. Bonum virum Ethnici vt Deum pingebant, ingenti vinctum catena, qua Deorum vulgus reliquum de cœlo in terram detrahere niterentur frustra: indicio; adeo Bonum virum bonitati inhærere immobilem.

Fulminabat prædicando.

Aut forte prædicando ea dictorum fulmina iecit de inferno, iudicio, morte, peccatis; vt Iouem esse fulminantem crederent: Sicut Hebræi clamitabant territi, Exod. 22. *Ne loquatur nobis Dominus, ne forte moriamur.*

Honorifuga.

S. Paulus & Barnabas Lystram Lycaoniæ ingressi, claudo consanato, pro Diis mox habiti sunt; vt aduolantes cum tauris coronatis Sacrificulos vix continerent, quin sibi immolassent. Sic *Ioan.* 9. Baptista contendit ab missis ad se, ne pro Messia haberetur.

Scissis etiã vestibus.

II. Simul vterque Apostolus scissis vestibus ex iræ zelo instantes ad sacrificandum ipsis, durius increparunt. *Quid hoc facitis? Et nos mortales sumus, similes vobis homines.* Vestes sciderunt plures: vt Mat. 27. Cayphas audita Christi confessione: Caleb, *Num.* 14. audita exploratorum relatione falsa: Iacob, *Gen.* 36. ad necem Ioseph: Iephte, *Iud.* 11. ad occursum filiæ: Dauid, 2. *Reg.* 14. nunciata Saulis & Ionathæ cæde: Iob. *c.* 1. obtritis liberis. At nulla scissio iustior, quam hæc Apostolorum, ad honores iniustos refutandos.

Exemplum profanum.

Celebrant *Dion. l.* 54. *Zonaras. t.* 2. *Suet. in Aug. c.* 52. Cæsaris Aug. recusationem Dictaturæ, supplicantis populo genibus etiam nixis, ruptisque vestibus. At fictum id ad hoc factum Apostolicum. Discehonorum seu verorum, seu falsorum, vt mundani sunt, fugam.

Sacrum.

Ipse etiam Angelus Ioanni Deum esse rato & adoraturo, dicit: Apoc. 19. *Caue, ne feceris: conseruus tuus sum.* Omnes boni, sunt & humiles: *Quid hoc facitis? Et nos mort. sum.*

Esse mortalem in Iat.

III. Facile superbiam excutit, fouetque humilitatem memoria suæ mortalitatis: *mortales sumus.* 1. Alexander Macedo diuinos sibi honores sinebat haberi vt Iouis filio: at ictus aliquando telo & cruentatus, parasitis ostentans sanguinem, ait, *Ecce, Iouis filium*: ipsos, seque refutans ipsum detecta falsitate: At verius Apostoli: *mortales sumus.* Neque iste isto melior factus, sed deterior: non hic.

Notitia sui alta est scientia.

2. Magna Salomonis, alia, at ista maxima sui: Sap. 17. *Sum quidem & ego mortalis homo, similis omnibus*: Sed non, vt cognouit, Deum coluit: vt hi Apostoli. Antiochus rex Syriæ fastuosissimus humano casu ad sui ductus notitiã, ait: 3. 2. Mach. 9.

Iustum

Iustum est, subditum esse Deo, & Mortalem non paria Deo sentire. Vbi S. Chrys. *Nihil*, ait, *conferendum humilitatis virtuti. Ipsa enim mater & vinculum bonorum est: Sine illa abominabiles & scelesti sumus. Esto enim quis mortuos suscitet cum superbia; nihil eo contaminantius, nihil magis impium.*

Charitas Barnabæ insignis.

4. Charitate quoque eximius fuit. 1. Ipse cum Paulo induxerunt Antiochenos vt subuenirent Ierosolymitanis post necem S. Stephani opibus exutis, *Act.* 11. 2. Ista ei charitas cognomen peperit, Act. 4. *Ioseph, qui cognominatus est Barnabas ab Apostolis, quod est interpretatum Filius consolationis.* Vbi Glossa: *quod egenos eleemosynis consolaretur.* 3. Idem omnia sua in Cypro diuendita ad pedes Apostolorum deposuit.

Sanctia eiusdem.

Ante adeptum Apostolatum, ecce Barnabæ præconia: *Act.* 13. *Erant in Ecclesia Antiochiæ, Prophetæ & Doctores; in quibus Barn. & Simon, qui vocatur Niger.* &c. Accessit, quod erat *Vir bonus, plenus Sp. S. & fide.*

Martyriũ.

Demum Salamine Cypri vrbe viuus combustus pro fide coronam martyrij abstulit.

DE NATALI S. IOANNIS Baptistæ.

Quis putas puer iste erit? Luc. 1.

ELiæ, 4. *Regum* 1. & Baptistæ magna Instituti, rerumque gestarum similitudo est. Elias 1. obseruantissimus Dei: 2. austeræ vitæ: 3. accinctus Zona pellicea: 4. acer scelerum castigator. 5. Zelo Dei feruens. Talis & Baptista: qui etiam plusquam Propheta, & camelina indutus, à puero vixit Anachoreta. Rursus. Elias 1. quasi ignita verba loquebatur: 2. A coruo pascebatur: 3. Achab, & Iezabelem castigabat. Baptista vero, 1. erat lucerna lucés, & ardens. 2. Ab apibus melle pascebatur: 3. arguebat Herodem & Herodiadem.

Super quæ nos

I. *De Baptistæ incomparabili excellentia.*
II. *De admiratione ista:* Quis putas puer iste erit?
III. *De Dotibus Gratiosi Ioannis.*
IV. *De Vita eius eremitica, & factis.*
V. *Vnde, & quibus sit Magnus.*

PARS I.

De Baptistæ incomparabili excellentia.

Est Angelus Apocalypticus mirus.

I. VIsus, *Apoc.* 10. Angelus, cui pedum loco duæ erant columnæ: hac mari, illa terræ insistebat: Facies, vt Sol, radiabat. Corpus è nube compactum erat. Caput iride ambibatur, hinc & hinc terram contingente; & lacrymas oculis eliciente. Leoninum rugiens *iurauit per viuentem in sæcula: quia tempus non erit amplius.* Talis Baptista, Angelus *Malach.* 3. dictus. Quauis columna constantior; nec vt agitata arundo. Complexus vtramq; institit Legem Veterem instabilem, & abolendam, itemque nouam, vt terra, solidam ac immutabilem. Corpus ei nube tenuius, ita ieiuniis extenuatum. Nam *Erat neque manducans, neque bibens.* Caput arcuatum, vel ad tela increpationum eiaculanda; vel ad significandam sanctitatem. Oculi flentes peccata mortalium. Denique iudicium & pœnitentiam, vt imperterritus leo, prædicabat. Ergo vere Angelus: Malach. 3. *Ecce ego mitto Angelum meum, & præparabit viam ante faciem meam.*

Sed functione, non natura.

II. At Angelus functione erat; non natura; vt errat Origenes. 1. Vt autem filum laneum, aureo intertextum, sic exornari potest, vt arte fiat pretiosius, quam id natura sit: ita homo gratiis potest iis donari, operaque præstare talia, quibus Angelum quemuis superet. Talis Baptista.

Atque eo ipso supra Angelos.

2. Sicut Lysippus duas formauit statuas Alexandri Magni: ex argento vnam, aliam è marmore. Hæc tamen pluris fuit obar-